Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Sjette Afdeling)

21. maj 2026 *

»Præjudiciel forelæggelse – statsstøtte – gruppefritagelse for visse former for støtte til landbrugs- og skovbrugssektoren – forordning (EU) nr. 702/2014 – støtte til kompensation for skader forårsaget af ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe – nedsættelse af støtten, hvis der ikke er tegnet en forsikring, som dækker mindst 50% af den gennemsnitlige årlige produktion eller produktionsbestemte indkomst og de hyppigst forekommende vejrrisici i den pågældende medlemsstat eller region – artikel 25, stk. 9 – ikke muligt for støttemodtageren at tegne den fornødne forsikring«

I de forenede sager C-52/25 [Binanrier] [i] og C-53/25 [Beaudeluc] [i],

angående to anmodninger om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af cour d'appel de Mons (appeldomstolen i Mons, Belgien) ved afgørelser af 21. januar 2025, indgået til Domstolen den 28. januar 2025, i sagerne

RZ,

GT (C-52/25),

AX,

UI (C-53/25)

mod

Région wallonne,

har

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling),

sammensat af fungerende afdelingsformand, A. Kumin, og dommerne S. Gervasoni og M. Bošnjak (refererende dommer),

generaladvokat: A. Biondi,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

* Processprog: fransk.

[i] De foreliggende sagers navne er vedtagne navne. De svarer ikke til navnene på parterne i sagerne.

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

– den belgiske regering ved P. Cottin, C. Pochet og M. Van Regemorter, som befuldmægtigede, bistået af avocat X. Drion,

– Europa-Kommissionen ved A. Bouquet, C. Kovács og S. Verschraegen, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 15. januar 2026,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningerne om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 25, stk. 9, i Kommissionens forordning (EU) nr. 702/2014 af 25. juni 2014 om forenelighed med det indre marked efter artikel 107 [TEUF] og 108 [TEUF] af visse kategorier af støtte i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter (EUT 2014, L 193, s. 1).

2 Disse anmodninger er blevet indgivet i forbindelse med to tvister mellem på den ene side RZ og GT (sag C-52/25) og AX og UI (sag C-53/25), der er landbrugere, og på den anden side Région wallonne (regionen Vallonien, Belgien) vedrørende kompensation for de skader, som disse sagsøgere led som følge af tørke.

Retsforskrifter

EU-retten

3 10., 42. og 54. betragtning til forordning nr. 702/2014, der var i kraft på tidspunktet for de faktiske omstændigheder i tvisterne i hovedsagerne og efterfølgende er blevet erstattet, havde følgende ordlyd:

»(10) De generelle betingelser for anvendelsen af denne forordning bør fastsættes på grundlag af en række fælles principper, som sikrer, at støtten tjener et formål af fælles interesse, har en klar tilskyndelsesvirkning, er hensigtsmæssig og står i et rimeligt forhold til målet, ydes under fuld gennemsigtighed og er genstand for kontrol og regelmæssig vurdering og ikke påvirker samhandelsvilkårene på en måde, der skader den fælles interesse.

[...]

(42) Disse kategorier bør især omfatte [bl.a.] støtte til risiko- og krisestyring, såsom støtte til kompensation for skader forårsaget af ugunstige vejrforhold, der kan sidestille[s] med naturkatastrofer [...] Denne støtte bør tage særligt sigte på at fremme konkurrenceevnen og bæredygtigheden i hele landbrugssektoren.

[...]

(54) God risiko- og krisestyring har central betydning for en bæredygtig og konkurrencedygtig landbrugssektor. Den primære landbrugsproduktion er udsat for særlige natur-, vejr- og sundhedsrelaterede risici og kriser. Støtte til risiko- og krisestyring og støtte til den animalske sektor bør derfor kun ydes til SMV, der beskæftiger sig med primær landbrugsproduktion. Statsstøtte til kompensation for tab forårsaget af ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med naturkatastrofer, til bekæmpelse af dyresygdomme og skadedyrangreb og støtte til betaling af forsikringspræmier bør kun ydes for at hjælpe støttemodtagerne med at overvinde særlige vanskeligheder, som de påføres til trods for, at de har truffet enhver rimelig foranstaltning for at mindske risikoen herfor. Statsstøtte bør ikke bevirke, at støttemodtagerne forledes til at løbe unødige risici. SMV'er, der beskæftiger sig med primær landbrugsproduktion, bør selv bære konsekvenserne af uforsigtige valg af produktionsmetoder eller produkter.«

4 Denne forordnings artikel 3 med overskriften »Betingelser for fritagelse« bestemte:

»Støtteordninger, individuel støtte, der ydes inden for rammerne af sådanne ordninger, og ad hoc-støtte er forenelige med det indre marked efter [...] artikel 107, stk. 2 eller 3, [TEUF] og fritaget for anmeldelsespligten i artikel 108, stk. 3, [TEUF,] når støtten opfylder alle betingelserne i denne forordnings kapitel I samt de specifikke betingelser for de relevante støttekategorier i kapitel III.«

5 Nævnte forordnings artikel 25 med overskriften »Støtte til kompensation for skader forårsaget af ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe« fastsatte:

»1. Støtte ydet til SMV, der er aktive inden for primær landbrugsproduktion, som kompensation for skader forårsaget af ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, er forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), og fritaget for anmeldelsespligten i traktatens artikel 108, stk. 3, hvis den opfylder betingelserne i denne artikels stk. 2-10 samt kapitel I.

[...]

9. Støtte, der ydes efter bestemmelserne i denne artikel, skal nedsættes med 50%, medmindre den ydes til støttemodtagere, der har tegnet en forsikring, som dækker mindst 50% af deres gennemsnitlige årlige produktion eller produktionsbestemte indkomst og de statistisk set hyppigst forekommende vejrrisici i den pågældende medlemsstat eller region, hvor der er adgang til at tegne forsikring.

[...]«

Belgisk ret

6 Artikel 6 i arrêté du gouvernement wallon, du 23 août 2018, considérant comme une calamité agricole la sécheresse d'août 2016 à juin 2017, délimitant l'étendue géographique de cette calamité et déterminant l'indemnisation des dommages (den vallonske regerings bekendtgørelse

om kvalificering af tørken fra august 2016 til juni 2017 som en landbrugskatastrofe, om katastrofens geografiske udstrækning og om kompensationen for skaderne) (*Moniteur belge* af 4.9.2018, s. 68445, herefter »bekendtgørelsen af 23. august 2018«) bestemmer:

»For så vidt angår kompensation skal de beløb, der følger af anvendelsen af artikel [5], nedsættes med 50%, hvis den skadelidte ikke har tegnet en forsikring, der dækker mindst 50% af vedkommendes produktion mod vejrrisici.«

Tvisterne i hovedsagerne, de præjudicielle spørgsmål og proceduren for Domstolen

7 Sagsøgerne i hovedsagerne, hvis landbrugsbedrifter består af permanente og midlertidige græsarealer samt græsningsarealer til kvæg, led skade i de tørkeperioder, der varede fra august 2016 til juni 2017. Ved bekendtgørelsen af 23. august 2018 anerkendte den vallonske regering (Belgien) denne tørke som landbrugskatastrofe, der gav adgang til kompensation i medfør af national ret. Sagsøgerne i hovedsagerne indgav anmodninger om kompensation i medfør heraf.

8 Den 31. oktober 2018 fremsatte guvernøren for provinsen Luxembourg (Belgien) et forslag om at yde sagsøgerne i hovedsagerne en kompensation nedsat med 50% i henhold til artikel 6 i bekendtgørelsen af 23. august 2018, eftersom disse sagsøgere ikke havde tegnet en forsikring, der dækkede mindst 50% af deres produktion mod vejrrisici.

9 Sagsøgerne i hovedsagerne anfægtede grundlaget for dette forslag og gjorde gældende, at de forsikringer, der var tilgængelige i Belgien, ikke gav mulighed for at dække landbrugsbedrifterne mod risikoen for tørke. Ved to afgørelser af 10. december 2018 indrømmede guvernøren for provinsen Luxembourg ikke desto mindre sagsøgerne i hovedsagerne kompensationer, der var nedsat med halvdelen.

10 Ved to domme af 15. marts 2021 frifandt cour d'appel de Liège (appeldomstolen i Liège, Belgien) de indstævnte i de af sagsøgerne i hovedsagerne iværksatte appeller til prøvelse af disse to afgørelser, med den begrundelse at artikel 6 i bekendtgørelsen af 23. august 2018 er i overensstemmelse med artikel 25, stk. 9, i forordning nr. 702/2014, hvoraf følger, at støtten nedsættes med 50%, medmindre den ydes til støttemodtagere, der har tegnet en forsikring, som dækker mindst 50% af deres gennemsnitlige årlige produktion eller produktionsbestemte indkomst og de statistisk set hyppigst forekommende vejrrisici i den pågældende medlemsstat eller region. Eftersom det hyppigst forekommende vejrforhold i Belgien er hagl, og der i denne medlemsstat findes forsikringer, som dækker risici forbundet denne type vejrforhold, fastslog denne retsinstans, at det havde været muligt for sagsøgerne i hovedsagerne at tegne en sådan forsikring.

11 Ved domme af 19. januar 2023 ophævede Cour de cassation (kassationsdomstol, Belgien) disse to domme med den begrundelse, at cour d'appel de Liège (appeldomstolen i Liège) ikke havde taget hensyn til argumentationen fremført af sagsøgerne i hovedsagerne, hvorefter de ikke havde kunnet tegne en forsikring mod hagl, idet denne forsikring ikke dækker skader forårsaget på permanente og midlertidige græsarealer.

12 Sagerne blev hjemvist til cour d'appel de Mons (appeldomstolen i Mons, Belgien), der er den forelæggende ret. For den forelæggende ret har sagsøgerne i hovedsagerne gjort gældende, at det på det tidspunkt, hvor tørken forekom, i Belgien ikke var muligt at forsikre en landbrugsbedrift mod en sådan risiko. Selv om der ganske vist fandtes forsikringer mod risikoen for hagl, havde

sagsøgerne i hovedsagerne imidlertid ikke adgang hertil, idet deres landbrugsarealer ikke kunne forsikres mod en sådan risiko på grund af de særlige kendetegn herved. Artikel 6 i bekendtgørelsen af 23. august 2018 udgør forskelsbehandling, for så vidt som denne bestemmelse ikke gør det muligt for landbrugere at godtgøre, at de ikke kunne forsikre mere end halvdelen af deres produktion mod den pågældende risiko eller endda mod den statistisk set hyppigst forekommende vejrrisiko i Belgien.

13 Den forelæggende ret nærer derfor tvivl om rækkevidden af artikel 25, stk. 9, i forordning nr. 702/2014, og om artikel 6 i bekendtgørelsen af 23. august 2018 er i overensstemmelse med denne bestemmelse. Den forelæggende ret har i denne henseende anført, at der i denne artikel 6 ikke tages hensyn til den omstændighed, at en skadelidt ikke har kunnet forsikre sig mod enten en specifik vejrrisiko, som har påført vedkommende skade, i det foreliggende tilfælde tørke, eller forsikre sin landbrugsbedrift mod andre vejrrisici.

14 På denne baggrund har cour d'appel de Mons (appeldomstolen i Mons) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Finder artikel 25, stk. 9, i [forordning nr. 702/2014], hvori det bestemmes, at støtte ydet til [SMV'er], der er aktive inden for primær landbrugsproduktion, som kompensation for skader forårsaget af ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe [...], skal nedsættes med 50%, medmindre den ydes til støttemodtagere, der har tegnet en forsikring, som dækker mindst 50% af deres gennemsnitlige årlige produktion eller produktionsbestemte indkomst og de statistisk set hyppigst forekommende vejrrisici i den pågældende medlemsstat eller region, hvor der er adgang til at tegne forsikring, anvendelse, hvis støtten har til formål at kompensere landbrugere for skader forårsaget af vejrforhold, der anses for en naturkatastrofe (i dette tilfælde tørke), og som ikke er en af de statistisk set hyppigst forekommende vejrrisici i den pågældende medlemsstat (i dette tilfælde [Kongeriget] Belgien)?

2) Finder den nedsættelse, der er fastsat i denne artikel [25], anvendelse, hvis støtten har til formål at kompensere landbrugere for skader forårsaget af vejrforhold, der anses for en naturkatastrofe (i dette tilfælde tørke), og som ikke er en af de vejrrisici, til dækning af hvilke der findes en forsikring i den pågældende medlemsstat (i dette tilfælde [Kongeriget] Belgien), selv om der findes forsikringer, som dækker andre – statistisk set hyppigere – vejrrisici (i dette tilfælde hagl), som den støttemodtagende landbruger kunne have tegnet?

3) Tillader samme artikel, at den pågældende medlemsstat ikke nedsætter den støtte, der har til formål at kompensere landbrugere for skader forårsaget af vejrforhold, der anses for en naturkatastrofe, når støttemodtageren godtgør, at det ikke i den pågældende medlemsstat (i dette tilfælde [Kongeriget] Belgien) er muligt at forsikre den type produktion, som vedkommende er beskæftiget med (i dette tilfælde permanente og midlertidige græsarealer samt græsningsarealer til kvæg og ikke afgrøder), mod de statistisk set hyppigst forekommende vejrrisici, med en dækning på mindst 50% af den gennemsnitlige årlige produktion eller den [produktionsbestemte] indkomst fra bedriften?«

15 Ved afgørelse truffet af Domstolens præsident den 24. februar 2025 er sagerne C-52/25 og C-53/25 blevet forenet med henblik på retsforhandlingernes skriftlige del og dommen.

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første og det andet spørgsmål

16 Med det første og det andet spørgsmål, som skal undersøges samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 25, stk. 9, i forordning nr. 702/2014 skal fortolkes således, at en støtte, der skal yde kompensation til en SMV, der driver virksomhed i den primære landbrugsproduktion, for skade forårsaget af et ugunstigt vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, skal nedsættes med halvdelen, når denne SMV ikke er forsikret mod de statistisk set hyppigst forekommende vejrrisici i den pågældende medlemsstat eller region, i et tilfælde, hvor den pågældende støtte tager sigte på at yde kompensation for en skade forårsaget af et sådant vejrforhold, som dels ikke henhører under disse risici, dels ikke udgør en risiko, mod hvilken der i den pågældende medlemsstat eller region kan tegnes forsikring.

17 I henhold til artikel 25, stk. 1, i forordning nr. 702/2014 er støtte ydet til SMV'er, der er aktive inden for primær landbrugsproduktion, som kompensation for skader forårsaget af ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, forenelig med det indre marked efter artikel 107, stk. 3, litra c), TEUF og fritaget for anmeldelsespligten i artikel 108, stk. 3, TEUF, hvis den opfylder betingelserne i navnlig artikel 25, stk. 2-10.

18 Blandt de således omhandlede bestemmelser fremgår artikel 25, stk. 9, i forordning nr. 702/2014, hvorefter støtte, der ydes efter bestemmelserne i denne artikel 25, skal nedsættes med 50%, medmindre den ydes til støttemodtagere, der har tegnet en forsikring, som dækker mindst 50% af deres gennemsnitlige årlige produktion eller produktionsbestemte indkomst og de statistisk set hyppigst forekommende vejrrisici i den pågældende medlemsstat eller region, hvor der er adgang til at tegne forsikring.

19 Med henblik på at besvare de forelagte spørgsmål skal det bemærkes, at det følger af fast retspraksis, at der ved fortolkningen af en EU-retlig bestemmelse ikke blot skal tages hensyn til dennes ordlyd, men også til den sammenhæng, hvori den indgår, og navnlig til den formål (jf. i denne retning dom af 13.11.2025, JYSK, C-117/24, EU:C:2025:872, præmis 23 og den deri nævnte retspraksis).

20 Med hensyn til ordlyden af artikel 25, stk. 9, i forordning nr. 702/2014, præciseres heri, at støtte, der ydes efter bestemmelserne i denne artikel 25, principielt nedsættes med halvdelen, medmindre støttemodtageren har tegnet en forsikring, »som dækker mindst 50% af [vedkommendes] gennemsnitlige årlige produktion eller produktionsbestemte indkomst«, og med hensyn til definitionen af de dækkede risici »de statistisk set hyppigst forekommende vejrrisici i den pågældende medlemsstat eller region […]«.

21 I denne bestemmelse fastsættes således to kumulative betingelser, der skal opfyldes af den forsikring, som en støttemodtager skal have tegnet for at undgå, at denne støtte nedsættes med halvdelen. Bestemmelsen indeholder ingen henvisning til den vejrrisiko, som konkret har forårsaget den skade, der giver anledning til at yde støtte, eller til tegnelsen af en forsikring, der specifikt dækker denne risiko. Det fremgår derfor af ordlydsfortolkningen af artikel 25, stk. 9, i forordning nr. 702/2014, at hverken spørgsmålet om arten af den vejrrisiko, som konkret har forårsaget den skade, der kan ydes kompensation for, eller spørgsmålet om, hvorvidt der rent faktisk kunne tegnes forsikring mod netop denne risiko, i det foreliggende tilfælde tørke, er relevant, når det skal kontrolleres, om den pågældende støtte skal nedsættes med halvdelen i medfør af denne bestemmelse. Den eneste kontrol, som de nationale kompetente myndigheder

skal foretage i denne forbindelse, er, om den potentielle støttemodtager har tegnet en forsikring, der opfylder ovennævnte betingelser, bl.a. om vedkommende har forsikret sig mod en risiko, som er blandt de statistisk set hyppigst forekommende i den pågældende medlemsstat eller region.

22 En sådan fortolkning er i fuld overensstemmelse med det mål, som artikel 25, stk. 9, i forordning nr. 702/2014 forfølger.

23 Som det fremgår af 54. betragtning til denne forordning, indgår støtte, som skal yde kompensation for skader forårsaget af ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med naturkatastrofer, i formålet om god risiko- og krisestyring og tager sigte på at hjælpe SMV'er med at overvinde særlige vanskeligheder, som de påføres til trods for, at de har truffet rimelige foranstaltning for at mindske bl.a. de klimarisici, som primær landbrugsproduktion er udsat for. Det følger ligeledes af 10. og 42. betragtning til nævnte forordning, at sådanne former for støtte skal have klar tilskyndelsesvirkning, samtidigt med at de fremmer konkurrenceevnen og bæredygtigheden i hele landbrugssektoren i EU.

24 Formålet med den nedsættelse, der foreskrives i denne forordnings artikel 25, stk. 9, består således i at tilskynde de SMV'er, der driver virksomhed i den primære landbrugsproduktion, til at tegne forsikringer, der dækker de vejrrisici, som de statistisk set er mest udsat for. Ved at gøre tildelingen af det fuldstændige støttebeløb betinget af, at potentielle støttemodtagere har tegnet en forsikring, der kan mindske de økonomiske konsekvenser af forudsigelige vejrrisici for deres landbrugsvirksomhed, har EU-lovgiver tilsigtet at reducere de pågældende SMV'ers økonomiske afhængighed af den landbrugsstøtte, som tildeles under kompensationsordningerne for skader, der forårsages af ugunstige vejrforhold, som kan sidestilles med en naturkatastrofe, samtidigt med at det samlede omfang af denne støtte samlet set begrænses.

25 Den omstændighed, at en støtte, som indrømmes for skader forårsaget af et vejrforhold, i henhold til artikel 25, stk. 9, i forordning nr. 702/2014 nedsættes med halvdelen i en situation, hvor et sådant vejrforhold ikke henhører under de statistisk set hyppigst forekommende vejrrisici i den pågældende medlemsstat eller region, og der heller ikke kan tegnes en forsikring mod disse, er ikke i strid med dette formål. Hvis det fastslås, at støttemodtageren i en sådan situation ikke kan få nedsat denne støtte med halvdelen, kan dette tværtimod skade den samlede tilskyndelsesvirkning for hele den primære landbrugssektor for en forsikringsdækning, der er så komplet som mulig.

26 Henset til ovenstående betragtninger skal det første og det andet spørgsmål besvares med, at artikel 25, stk. 9, i forordning nr. 702/2014 skal fortolkes således, at en støtte, der skal yde kompensation til en SMV, der driver virksomhed i den primære landbrugsproduktion, for skade forårsaget af et ugunstigt vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, skal nedsættes med halvdelen, når denne SMV ikke er forsikret mod de statistisk set hyppigst forekommende vejrrisici i den pågældende medlemsstat eller region, i et tilfælde, hvor den pågældende støtte tager sigte på at yde kompensation for en skade forårsaget af et sådant vejrforhold, som dels ikke henhører under disse risici, dels ikke udgør en risiko, mod hvilken der i den pågældende medlemsstat eller region kan tegnes forsikring.

Det tredje spørgsmål

27 Med det tredje spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 25, stk. 9, i forordning nr. 702/2014 skal fortolkes således, at en støtte, som skal yde kompensation til en SMV, der driver virksomhed inden for primær landbrugsproduktion, for skade forårsaget af et

ugunstigt vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, skal nedsættes med halvdelen, når denne SMV ikke har kunnet tegne en forsikring, der opfylder betingelserne i nævnte bestemmelse for den type produktion, som vedkommende driver, henset til det udbud, der er tilgængeligt på det relevante forsikringsmarked.

28 Det fremgår af nærværende doms præmis 21, at der i artikel 25, stk. 9, i forordning nr. 702/2014 blot opstilles to betingelser, som skal opfyldes af den forsikring, som en modtager, der indrømmes støtte i medfør af denne artikel 25, skal have tegnet, for at støtten ikke nedsættes med halvdelen i overensstemmelse med denne bestemmelse.

29 Ordlyden af artikel 25, stk. 9, i forordning nr. 702/2014 gør det således ikke i sig selv muligt at afgøre, om de nationale kompetente myndigheder, før en støtte nedsættes i henhold til denne bestemmelse, har pligt til at efterprøve, om støttemodtageren for den type produktion, som vedkommende driver, henset til det tilgængelige udbud på det relevante forsikringsmarked, rent faktisk kunne tegne en forsikring, som opfylder de betingelser, der er fastsat i denne bestemmelse. Denne ordlyd gør det navnlig ikke muligt utvetydigt at fastslå, at hovedreglen om, at støtten nedsættes med halvdelen, ikke skal finde anvendelse, når støttemodtageren ikke har adgang til en sådan forsikring. På denne baggrund kræver besvarelsen af det tredje spørgsmål, at der foretages en teleologisk fortolkning af denne artikel 25, stk. 9.

30 Som det fremgår af nærværende doms præmis 24, er formålet med den i denne bestemmelse fastsatte nedsættelse at tilskynde de SMV'er, der driver virksomhed inden for primær landbrugsproduktion, til at tegne forsikringer, der dækker de vejrrisici, som de statistisk set hyppigst er udsat for, således at de reducerer deres økonomiske afhængighed af den landbrugsstøtte, som ydes inden for rammerne af ordningerne for kompensation for skader forårsaget af ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe.

31 I forbindelse med god risiko- og krisestyring henhører tegnelsen af en forsikring, som opfylder de betingelser, der fremgår i artikel 25, stk. 9, i forordning nr. 702/2014, under de rimelige foranstaltninger, som med føje kan kræves af de SMV'er, der driver virksomhed i den primære landbrugssektor, med henblik på at mindske de økonomiske konsekvenser af de forudsigelige risici for deres virksomhed. Når støttemodtageren ikke har truffet sådanne foranstaltninger og afstået fra at tegne behørig forsikring for sin bedrift, er den i denne forordnings artikel 25, stk. 9, fastsatte væsentlige nedsættelse af støtten begrundet som direkte konsekvens af denne adfærd.

32 Som generaladvokaten i det væsentlige har anført i punkt 28 og 29 i forslaget til afgørelse, kan en sådan konsekvens imidlertid ikke finde anvendelse i det tilfælde, hvor der på det relevante marked undtagelsesvis ikke findes en forsikring, der opfylder kravene i artikel 25, stk. 9, i forordning nr. 702/2014. Støttemodtageren kan i et sådant tilfælde ikke foreholdes, at vedkommende undlod at træffe alle rimelige foranstaltninger for at mindske de økonomiske konsekvenser af de forudsigelige vejrrisici for den pågældendes virksomhed ved at tegne en sådan forsikring. Denne støttemodtager kunne således ikke på eget initiativ reducere den økonomiske afhængighed af kompensationsordningerne, således at det formål om tilskyndelse, der ligger til grund for nedsættelsen af støtten, bliver uden genstand. En sådan konklusion gælder så meget desto mere, når støttemodtageren forbliver udsat for de økonomiske konsekvenser af de skader, som vedkommende har lidt, og som den støtte, som den pågældende kan gøre krav på, tilsigter at yde kompensation for.

33 Det følger heraf, at en støtte, der indrømmes efter artikel 25 i forordning nr. 702/2014, ikke skal nedsættes i henhold til denne artikel 25, stk. 9, når det er påvist, at støttemodtageren, henset til udbuddet på det relevante forsikringsmarked, ikke kunne tegne en forsikring, som opfyldte de betingelser, der er fastsat i denne bestemmelse, for den type produktion, som vedkommende driver. Det påhviler i givet fald støttemodtageren at påvise de faktiske og retlige forhold, som godtgør, at en sådan situation forelå.

34 For det første skal det i denne henseende præciseres, at en sådan fortolkning af artikel 25, stk. 9, i forordning nr. 702/2014 ikke er i strid med kravet om ensartet fortolkning af denne bestemmelse. Som generaladvokaten i det væsentlige har anført i punkt 33 i forslaget til afgørelse, gør denne fortolkning det nemlig muligt at sikre, at den nedsættelse af støtten, som anvendes i medfør af nævnte bestemmelse, foretages på grundlag af et objektivt kriterium, der er i overensstemmelse med kravet om god risiko- og krisestyring.

35 For det andet er der intet, der giver anledning til at tro, at en sådan fortolkning kan skabe konkurrencefordrejninger i den primære landbrugssektor i EU. Tværtimod kan den omstændighed, at en støtte, der ydes i medfør af artikel 25 i forordning nr. 2014/702, ikke skal nedsættes i henhold til denne artikel 25, stk. 9, i en situation, hvor støttemodtageren ikke kunne tegne en forsikring, der opfyldte de betingelser, som er fastsat i sidstnævnte stykke, afhjælpe de ulemper, der for de SMV'er, som driver virksomhed i denne sektor, følger af, at der ikke findes et europæisk forsikringsmarked, som kan tilbyde fuldstændige og ensartede forsikringsydelser i hver medlemsstat.

36 I det foreliggende tilfælde fremgår det af forelæggelsesafgørelsen, at den hyppigst forekommende vejrrisiko i Belgien er hagl, og at der på tidspunktet for de faktiske omstændigheder, der ligger til grund for tvisterne i hovedsagerne, faktisk var adgang til forsikringsdækning mod denne risiko på det belgiske forsikringsmarked. Sagsøgerne i hovedsagerne har imidlertid gjort gældende, at det, henset til særegenhederne ved deres bedrifter, som er kendetegnet ved permanente og midlertidige græsarealer og græsningsarealer til kvæg, var umuligt for dem at tegne en forsikring mod hagl, som dækkede mindst 50% af deres gennemsnitlige årlige produktion eller produktionsbestemte indkomst.

37 Det tilkommer den forelæggende ret, henset til samtlige de oplysninger, som denne råder over, at efterprøve, om det i betragtning af det tilgængelige udbud på det relevante forsikringsmarked kan godtgøres, at sagsøgerne i hovedsagerne rent faktisk ikke kunne tegne en forsikring, som opfyldte de betingelser, der er fastsat i artikel 25, stk. 9, i forordning nr. 702/2014.

38 I lyset af ovenstående betragtninger skal det tredje spørgsmål besvares med, at artikel 25, stk. 9, i forordning nr. 702/2014 skal fortolkes således, at en støtte, som skal yde kompensation til en SMV, der driver virksomhed inden for primær landbrugsproduktion, for skade forårsaget af et ugunstigt vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, ikke skal nedsættes med halvdelen, når denne SMV ikke har kunnet tegne en forsikring, der opfylder betingelserne i nævnte bestemmelse for den type produktion, som vedkommende driver, henset til det udbud, der er tilgængeligt på det relevante forsikringsmarked.

Sagsomkostninger

39 Da sagens behandling i forhold til hovedsagernes parter udgør et led i de sager, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Sjette Afdeling) for ret:

1) **Artikel 25, stk. 9, i Kommissionens forordning (EU) nr. 702/2014 af 25. juni 2014 om forenelighed med det indre marked efter artikel 107 [TEUF] og 108 [TEUF] af visse kategorier af støtte i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter**

   skal fortolkes således, at

   en støtte, der skal yde kompensation til små og mellemstore virksomheder (SMV), der driver virksomhed i den primære landbrugsproduktion, for skade forårsaget af et ugunstigt vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, skal nedsættes med halvdelen, når denne SMV ikke er forsikret mod de statistisk set hyppigst forekommende vejrrisici i den pågældende medlemsstat eller region, i et tilfælde, hvor den pågældende støtte tager sigte på at yde kompensation for en skade forårsaget af et sådant vejrforhold, som dels ikke henhører under disse risici, dels ikke udgør en risiko, mod hvilken der i den pågældende medlemsstat eller region kan tegnes forsikring.

2) **Artikel 25, stk. 9, i forordning nr. 702/2014**

   skal fortolkes således, at

   en støtte, som skal yde kompensation til en lille eller mellemstor virksomhed (SMV), der driver virksomhed inden for primær landbrugsproduktion, for skade forårsaget af et ugunstigt vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, ikke skal nedsættes med halvdelen, når denne SMV ikke har kunnet tegne en forsikring, der opfylder betingelserne i nævnte bestemmelse for den type produktion, som vedkommende driver, henset til det udbud, der er tilgængeligt på det relevante forsikringsmarked.

Underskrifter